

Rakentamislain 53 §:n mukainen maisematyölupa / puiden kaataminen / Kuopion kaupunki / Neulamäki, näköalatornin ympäristö (297-401-1-155)

Hakija

Kuopion kaupunki
Metsät ja vesialueet
PL 1097
70111 Kuopio

Asian vireille tulo

Hakemus on jätetty Alueellisille ympäristönsuojelupalveluille 10.10.2025.

Hakemuksen sisältö

Haetaan lupaa hakkuille Neulamäen näköalatornin ympäristöstä. Toimenpiteinä on harvennus- ja poimintahakkuita sekä kokopuun poistoa, joilla ensisijaisesti pyritään avaamaan näköalatornilta avautuvaa maisemaa, sekä parantamaan jäävän puuston kasvuolosuhteita.

Asian käsittely

Hakemuksesta kuuleminen

Hakemuksesta on kuulutettu 28.10. – 11.11.2025 Kuopion sähköisellä ilmoitustaululla. Hakemusasiakirjat olivat nähtävillä kuulutuksen liitteenä.

Muistutukset

Hakemuksesta jätettiin kaksi muistutusta.

Muistutus A 11.11.2025:

Haluaisin esittää huolestuneisuuttani Neulamäen näköalatornin ympäristön hakkusuunnitelmista. Ymmärrän, että on löydettävä tasapaino metsätalouden ja luonnonsuojelun välillä, ja viime aikoina on ollut hyvin myönteinen kehitys metsien suojelussa. Silti Kuopio jää edelleen kauas suojelun suosituksista, samalla kun rakentamisen eteneminen nakertaa yhä enemmän lähimetsän kohteita.

Viranhaltijapäätös
ympäristöjohtaja
15.12.2025 § 226/2025
Asianro 8171/10.03.00/2025

Mielestäni maisemat jo avautuvat hienosti Neulamäen tornista, joten puistometsän virkistyskäyttöön tuntuisi sopivan paremmin alahakkuita, jossa säilytetään erityisesti isoja, vanhoja puita, ylä- tai poimintahakkujen sijaan.

Olisi hienoa, jos Kuopion 500 vuoden juhlassa olisi runsaasti 350-400 vuotiaita mäntyjä, tuloksena meidän toimenpiteistä.

Ekologisten merkityksen lisäksi, useat kansainväliset tutkimukset ovat todenneet miten vanhoilla puilla on hyvin suuri hiilen varastointikyky verrattuna nuoriin puihin; vaikka tällä hetkellä hiilikauppa ei ole niin toimiva kuin olisi toivottu, tulevaisuudessa voisi olla niin, että iäkkäiden puiden arvo olisi laskettavissa niin, että kannattaisi jättää kasvamaan. Kuopiossa on edelleen sellaisia suhteellisen vanhoja metsäsaarekkeita lähellä asutusta, ja lähimetsien vaikutus hyvinvointiin voi olla yhtä tärkeä, tai tärkeämpi kuin maisemien avaaminen.

Muistutus B 12.11.2025:

Neulamäen asukkaana ja em. näkötorin maastoissa usein ulkoilevana pyydän ottamaan huomioon alla luetteleman huomiota ja vaatimukset:

1) Hakemuksesta PUUTTUU kuulemiselle OLENNAISIMMAT
NUMEROTIEDOT: Kaadettavan puuston %-OSUUDET

Lupahakemuksessa on se pöljyys, yliolkaisuus ja lainvastaisuuskin – onhan hallintoväki velvollinen viestimään aina **selkeästi** –, että hakkuumääriä ei ole ilmoitettu **%-OSUUKSINA** nykypuustosta (ts. runkomääristä tai -tilavuuksista)

Eiväthän hakijan taulukoissaan ilmoittamat **m³**-määräiset hakkuukertymät **valaise keskivertokuntalaiselle juuri mitään** maisemavaikutuksista. Puukuutiomäärien mittasuhteita hahmottaa vain metsätalouteen perehtynyt.

Sitä vastoin **suhteelliset** (hakkuu) **OSUUDET** olisivat useimmille **kuntalaisille paljon helpompia** hahmottaa arkijärjin: esimerkiksi tieto **"20–25 % puista kaadetaan"** antaisi maisemavaikutuksista nopeasti varsin **selvän etukäteismielikuvan**, valtaosalle lukijoista. Tällöin kuntalainen pystyisi vaivatta muodostamaan **valistuneen mielipiteensä** hakkuu-aikeista.

Kyllähän nuo kaadettavan puuston %-osuudet olisi hakija voinut **oitis lisätä Leimausseloste**-liitteensä ensimmäiseen taulukkoon (jakolaskuna sarakkeista "Kertymä" ja "Puusto"). Se olisi ollut taulukon laatijalta **muutaman sekunnin lisänäppäily** laskurihjelmallaan. – Sitä vastoin useimmilla **kuntalaisilla ei ole**

Viranhaltijapäätös

ympäristöjohtaja

15.12.2025 § 226/2025

Asianro 8171/10.03.00/2025

aikaa tai halua tai riittäviä tietovalmiuksiakaan hahmottaa em. taulukosta ja ryhtyä sen lukuarvoista **rivi riviltä laskeskelemaan** noita %-osuuksia kullekin hakkuukuviolle.

Luvanhakija ei siis yksinkertaisesti ole viitsinyt niitä %-osuuksia laittaa näkyviin... koska suuri osa Kuopion hallintoväestä tunnetusti **viis veisaa kuntalaisten mielipiteistä**

==> Hakija on siten **jättänyt antamatta kuntalaisille avaintiedon**: kuinka suuri osuus puista kaadettaisiin. Siksi **kuntalaiset eivät pysty muodostamaan kantaa** lupahakemuksesta **helposti ja mielekkäästi** = riittävin ja valaisevin numerotiedoin.

==> Hakijan laiminlyönnin vuoksi hakemus tulee täydentää em. puuttuneilla numerotiedoilla ja kuuluttaa uudestaan nähtäville.

2) Hakemuksessa EI ole riittäviä YHTEYSTIETOJA vastuutaholle

Kuulutuksessa on yhteystiedot vain lupaviranomaiselle, ei hakijalle. Kolmesta hakemusliitteestä vain yhdessä on (alamarginaalissa) jonkun työntekijän nimi, mutta kertomatta, mikä hänen toimiyksikkönsä tai tehtävänimikkeensä tai roolinsa hakemusasianssa on.

On päivänselvää, että kuntalaisten tulee voida lupahakemuksista aina SELVYYKSIN ja vaivatta nähdä, mikä (kunnan) **hallinto- tai muu taho** on hakemuksen tehnyt ja **kuka** toimii hakijataholla **vastuu- tai yhteyshenkilönä** asian viestinnälle ja lisätietopyynnöille (esim. urakan toteuttamistavasta tai -aikataulusta), töiden tilaamiselle ja valvomiselle sekä mahdollisten moitteiden ym. jälkipalautteiden vastaanottamiselle.

Lupaviranomainen **ei voi ottaa kyseisiä rooleja itselleen** eikä edes voi tietää hakijan aikeita yhtä tarkoin kuin hakijataho itse.

==> Tästäkin syystä lupahakemus on **kuulutettava uudestaan**, kunhan hakija on ensin **lisännyt** nuo yhteys- ym. tietonsa hakemukseensa.

3) Lainvastaisen suuri hakkuumitoitus: TURMELISI maisemakuvan

Maisematyölupaa ei saa yleis- tai asemakaava-alueilla myöntää, jos toimenpide turmelisi **kaupunki- tai maisemakuvaa** (RakL 54.1 §).

Kun vertaillaan hakemuksessa ilmoitettuja **hakkuukertymiä** (keskimäärin **~85 m³/ha**) Luken tilastoimiin metsäpuuston **keskitilavuuksiin**, jo tällöin havaitaan

Viranhaltijapäätös
ympäristöjohtaja
15.12.2025 § 226/2025
Asianro 8171/10.03.00/2025

heti, että hakija suunnittelee **kaikkea muuta kuin keveitä** hakkuita: *"Puuston keskitilavuus metsämaalla on 122 kuutiometriä hehtaarilla. Etelä-Suomessa keskitilavuus on 147 ja Pohjois-Suomessa 92 kuutiometriä hehtaarilla."* (Lähde: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/metsavarat/metsavarat-maakunnittain-7>).

Ja kun lasketaan kaadettavaksi ilmoitetun puuston **osuudet** (Leimausselosteen em. taulukon em. sarakkeista) kuvioittain, saadaan hakkuuosuuksiksi noin **30–40 % runkotilavuuksista**.

==> Kyseessä ei siis olisi mikään kevyt harventelu, vaan herkässä järvimaisemakuvassa **raju** puuston **alasrepiminen**, joka – samoin kuin metsäkoneiden **ajourat ja kääntymisjäljet** – siksi **pilaisi metsämaisemat** (RakL 54.1 §) näkötorjasta lähiympäristöineen.

==> Lupaa **ei tule myöntää** niin suurille hakkuumäärille.

Eritoten **pohjoissektorin kuviolle** nro **470** (Laivonsaaren suuntaan) suunniteltu hakkuuosuus (**41 %**) on **aivan liian raju ja rikkoisi maiseman kertaheitolla**, etenkin koska 90 % tuon kuvion hakkuukertymästä olisi *Leimausselosteeseen* mukaan **koivuja** – jotka kauniisti somistavat tornista aukevaa järvimaisemaa.

4) Ei "parantaisi", vaan VAARANTAISI jäävän puuston olosuhteita

Kuulutuksen väite "ensisijaisesti pyritään -- parantamaan jäävän puuston kasvuolosuhteita" on nyrjähtänyt: Hakijan aikoma rankka harventaminen **altistaisi** jäljelle jäävät puut **TUULENKAADOILLE = puusto vähenisi myrskytuulissa lisää ja lisää**. Hakkuukuviothan sijaitsevat **tuulisella harjanteella** ja sen rinteillä.

==> Hakijan aikomat toimenpiteet eivät siis todellakaan "parantaisi" puiden kasvuolosuhteita!

Nuo hakkuista etenevät tuulivauriot samalla pahentaisivat **maisemakuvan rikkoutumista eli turmeltumista** (RakL 54.1 §).

5) VALVOKAA lupamääräysten noudattamista ja SANKTIOIKAA rikkomukset

Myönsittepä hakkuuluvan milloin tai kelle tai minkäsuuruisille hakkuumäärille tahansa, **valvokaa lupaehtojen noudattamista**.

Neulamäen alueella on viime vuosina tehty hakkuita **törkeän epäsiististi** (vailla minkäänlaista kauneudentajua) ja **LUPAMÄÄRÄYSTEN VASTAISESTI**.

Viranhaltijapäätös

ympäristöjohtaja

15.12.2025 § 226/2025

Asianro 8171/10.03.00/2025

Paikallinen ESIMERKKI siitä, mitä hiljattain Neulamäessä tapahtui, **KUN** hakkuu-urakkaa **EI VALVOTTU**:

- Taannoisen lupapäätöksen (ympäristöjohtaja 02.02.2023, viranhaltijap. 601/10.03.00/2022, lupa- ja ilmoitusasiat §11/2023) lupamääräyksessä nro 2 vaadittiin, että "*-- Kuviokohtaisesti puuston pohjapinta-alasta saa harventaa enintään 30%*". Sitä lupamääräystä rikkoen urakoija poisti paikoin 50–100 % puista, jättäen **pitkiä puuttomia jaksoja** siihen asti vehreänä säilyneeseen **tienvarsimaisemaan** – mm. ostarin kohdalla, jossa liikkuu paljon väkeä.
- Noiden LUVATTA hakattujen **aukkojen** vuoksi kevytväylän käyttäjät menettivät tienvarsipuiden siihen asti antaman tuulensuojan. Paitsi viiman ja pyryjen piiskaamiksi, he altistuvat nyt myös viereisen **autotien pölylle ja melulle** tuntuvasti aiempaa pahemmin.
- Muualla Neulamäessä metsäkoneurakoija **jätti parimetrisiä pötkelökantoja rumiksi** ryhmiä paikoin aivan kevytväylien varsille. Yksittäisiä lahopötkelöitä toki tarvitaan (mm. hyönteisille), mutta ei rumia keinotekoisia pötkelöryhmiä puistometsiin kulkuväylänvarsille.
- Väylien penkereille urakoija jätti kaatamiensa mäntyjen **suuretkin oksat lojumaan** epäsiisteiksi röykkiöiksi – ja samalla "**roska-ansoiksi**", joista tuulen lennättämiä muovi ym. roskia on hankala roskapihdeillääkään onkia pois.

Lisäksi – tavalla tai toisella, mutta riittävän ankarasti – **SANKTIOIKAA lupamääräysten rikkominen**: vaikkapa sellaisten seuraamusten uhalla, että vastedes hakijan asioiden käsittelemistä lykätään huomattavasti tai niihin kohdistettavia lupaehtoja tuntuvasti tiukennetaan taikka hakijan valitsemaa urakoijaa ei enää hyväksytä töiden suorittajaksi.

Vastine

Luvan hakijan vastine 25.11.2025:

Puustoa poistetaan harvennus- ja poimintahakkuissa n. 30-40 %. Kuopion kaupungin metsät ja vesialueet -yksikkö valvoo ja ohjeistaa korjuun toteutuksen.

Yläharvennus valittiin hakkuumuodoksi, jotta maisema aukeisi paremmin näkötorjasta. Hakkuussa kuitenkin säästetään selkeästi kuvion valtapuustoa iäkkäämmät puuyksilöt.

Harvennushakkuu aiheuttaa tilapäisesti kasvaneen tuulituhoriskin, koska puuston tiheyden väheneminen altistaa jäljelle jäävät puut voimakkaammille tuulille. Tämä riski on merkittävin heti hakkuun jälkeen. Kasvutilan lisääntyminen edistää jäljelle jäävien puiden juuriston kehitystä. Juuriston vahvistuminen parantaa puiden tuulenkestävyyttä, ja tämä kehitys tapahtuu ensimmäisen muutaman vuoden kuuluessa hakkuusta. Harvennushakkuussa

suositaan lehtipuita jääviksi puiksi. Lehtipuut tukevat metsäluonnon monimuotoisuutta ja kestävät myrskyjä paremmin kuin pintajuurinen kuusi. Tämä valinta vähentää tuulituhoriskejä ja edistää ekologista kestävyyttä.

Katselmus

Alueella on pidetty katselmus 27.11.2025 (Jouni Hoffren).

Alueen kaavoitustilanne

Toimenpidealue on hyväksytyn yleiskaavan mukaista urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU) ja virkistysaluetta (V).

Päätös

Hakijalle myönnetään rakentamislain 53 §:n mukainen maisematyölupa hakemuksen mukaiselle hakkuulle seuraavin lupamääräyksiin:

1. Poistuman tulee olla enintään 35 % (puuston tilavuudesta). Hakkuut tulee suorittaa yläharvennuksena/laatuharvennuksena, poistaen heikkolaatuisinta puustoa.
2. Kuviolla 477.2 tulee edellisen sukupolven männyt säästää.
3. Hakkuutähteet tulee kerätä pois ajovälien ja polkujen varsilta.

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa kolme vuotta lainvoimaiseksi tulemisestaan lukien.

Perustelut

Puuston raivauksilla ja harvennuksilla luodaan kasvutilaa jätettävälle puustolle ja turvataan puuston elinvoimaisuus tulevaisuudessa. Harvennuksen jälkeen riski tuulituhoilille kasvaa, mutta kasvutilan lisääntyminen edistää jäljelle jäävien puiden juuriston kehitystä. Juuriston vahvistuminen parantaa puiden tuulenkestävyyttä, ja tämä kehitys tapahtuu ensimmäisen muutaman vuoden kuluessa hakkuusta. Toimenpidealueet säilyvät nykyisen kaltaisina, metsäisinä alueina, missä harvennuksilla puuston elinkaarta saadaan pidennettyä. Näin ollen toimenpiteet turvaavat ulkoilukäytön edellytykset eivätkä siten vaikeuta alueiden käyttämistä kaavassa varattuihin tarkoituksiin.

Alueen puustoisessa kaukomaisemakuvassa ei tapahdu merkittävää muutosta, koska toimenpiteet ovat harvennuksia. Kuviokohtaisessa harvennusvoimakkuudessa huomioidaan puuston ikärakenne sekä puuston tiheys hehtaarilla. Hakemuksen ja lupamääräyksen mukaisia harvennusvoimakkuuksia voidaan pitää perusteltuina. Harvennuksen myötä alueen puusto pystyy paremmin järeytymään ja sen myötä alueen maisemarvot kehittyvät. Lähimaisemakuvassa tapahtuu muutos. Alueelle on rakennettu

Viranhaltijapäätös

ympäristöjohtaja

15.12.2025 § 226/2025

Asianro 8171/10.03.00/2025

näköalatorni maisemien katselemista varten, ja tämän vuoksi on perusteltua poistaa lähimaisemasta puita, jotka vaikeuttavat kaukomaiseman avautumista nyt ja tulevaisuudessa. Näin ollen toimenpiteet eivät turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Vastaukset muihin muistutuksessa esitettyihin vaatimuksiin

Hakija on organisaatio, tässä tapauksessa Kuopion kaupunki / metsät- ja vesialueet, ei yksittäinen viranhaltija .

Lupahakemuksessa ja sen liitteissä, esitetyt tiedot ovat riittävät ja asianmukaiset asian ratkaisemiseksi.

Lupapäätöksen ympäristöjohtaja 02.02.2023, asiannumero 01/10.03.00/2022 valvontaa ei ratkaista tällä lupapäätöksellä.

Sovelletut oikeus- ja viranomaisohjeet

Rakentamislaki 53, 54, 64, 66, 70, 76, 77, 78, 79, 178, 183, 191 §:t
Kuopion kaupunki, maa-aineslupia ja maisematyölupia koskeva taksa
(Ympäristö- ja rakennuslautakunta 14.11.2024 § 73)

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 2 luku 8 §, 5 luku 38 § kohta 11
Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntö 13a § kohta 8
Palvelualuejohtajan päätös 20.3.2017 § 3

Muutoksenhaku

Päätökseen tyytymättömällä on oikeus tehdä päätöksestä oikaisuvaatimus ympäristö- ja rakennuslautakunnalle. Oikaisuvaatimusohje on päätöksen liitteenä.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tanja Ahonen
ympäristöjohtaja

Valmistelija
Jouni Hoffren, puh. +358 44 718 2186
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Liitteet

Muutoksenhakuohje

Tiedoksianto ja tiedoksi

Päätös on lähetetty sähköpostitse tiedoksi 17.12.2025

NähtävänäoloPäätös on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/maatoksenteke
17.12.2025

Viranhaltijapäätös

ympäristöjohtaja

15.12.2025 § 226/2025

Asianro 8171/10.03.00/2025

Kuopion kaupunki

PL 228 (Tulliportinkatu 31)

70101 Kuopio

Puhelin: 017 182 111

www.kuopio.fi

Y-tunnus: 0171450-7

Oikaisuvaatimusohje ympäristöjohtajan maisematyölupapäätökseen**Oikaisuvaatimusoikeus**

Päätökseen tyytymättömyyellä on oikeus saada asia asianomaisen viranomaisen (Ympäristö- ja rakennuslautakunta) käsiteltäväksi.

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, kunnan jäsenellä, kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa sekä muulla viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Jos maisematyöllä toteutetaan lainvoimaista asema- tai yleiskaavaa, valitusoikeus maisematyöluvasta on viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla sekä sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Postiosoite	PL 1097, 70111 KUOPIO
Käyntiosoite	Suokatu 42
Puhelin	017 18 2127
Sähköposti	ymparistonsuojelu@kuopio.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kaupungin ilmoitukset ja kuulutukset löytyvät Kuopion kaupungin verkkosivuilta [Dynasty tietopalvelu : Kuopion kaupunki](#)

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle määräajan viimeisenä päivänä ennen viranomaisen aukioloajan päättymistä.

Tiedoksiantopäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Viranhaltijapäätös

ympäristöjohtaja

15.12.2025 § 226/2025

Asianro 8171/10.03.00/2025

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti päätöksen tehneelle viranhaltijalle. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.